

**TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ MİMARLAR ODASI SERBEST
MİMARLIK HİZMETLERİNİ UYGULAMA, TESCİL VE MESLEKİ DENETİM
YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı; mesleki uygulamalarda kamu yararını, meslek haklarını ve etiğini korumak, müelliflik haklarını gözetmek, haksız rekabeti önlemek, mesleki sorumlulukları tanımlamak ve mesleki değerlendirmeye esas sicilleri tutmaktır.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, serbest mimarlık hizmetleri üreten mimarlara tescil belgesi verilmesi, tescil belgesi verilen mimarların görev ve sorumlulukları ile mesleki etkinliklerinin denetim kurallarını, serbest mimarlık hizmetlerinin yapılmasında uyulacak kuralları ve uygulamaların tarifini kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 17/6/1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun ile 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 13 üncü ve 39 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Oda: Mimarlar Odasını,

Şube: Mimarlar Odasına bağlı şubeyi,

Mimar: Mimarlık hizmetlerini, eğitimi, uzmanlığı ve çalışma konularına göre, Mimarlar Odasının ilgili kanun, tüzük ve yönetmeliklerine uygun olarak yapmaya yetkili, yükümlülüklerini yerine getirerek üyelik sıfatını ve unvanını koruyan, çalışması kısıtlanmamış serbest, kamu görevlisi ya da ücretli çalışanları,

Mimarlık hizmetleri: Uygulamaya, yapmaya, kabule ve imzaya mimarın yetkili olduğu, her türlü araştırma, danışmanlık, bilirkişilik, etüt, tasarım, plan, proje, resim ve hesapların hazırlanması ve bunların uygulanması ile her türlü denetim ve kontrollük hizmetlerini,

Kamu çalışanı mimar: Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan mimarları,

Ücretli çalışan mimar: (**Değişik:RG-6/2/2010-27485**) Hizmet sözleşmesi ile çalışan ve sicilleri Mimarlar Odası tarafından tutulan mimarları,

Serbest mimar: (**Değişik:RG-6/2/2010-27485**) 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu, yürürlükteki kanunlar ve yönetmelik hükümlerinin verdiği yetki ile mimarlık hizmet alanlarından birini ya da bir kaçını kendi hesabına ya da ortak olarak yapan, durumunu Mimarlar Odasına onaylatmış ve sicilleri Mimarlar Odası tarafından tutulan, serbest mimarlar listesine kayıtlı mimarı,

Serbest mimarlık hizmetleri: Sadece serbest mimarlık hizmetleri tescil belgesi sahibi mimarın ya da bu Yönetmelikte tanımlanan istisna koşulları taşıyan mimarın yapmaya yetkili olduğu mimarlık hizmetlerini,

Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi: Mimarlar Odası tarafından verilen ve her yıl yenilenen, serbest mimarın serbest mimarlık hizmeti yapmaya yetkili olduğunu belirleyen belgeyi,

Proje müellifi: 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ve 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa göre, tasarladığı projenin müelliflik hakkını kazanmış eser sahibi mimar ya da mimarları,

İş sahibi: Serbest mimarla sözleşme yapan, özel hukuka tabi gerçek ve tüzel kişilerle, kamu tüzel kişileri, kamu kurum ve kuruluşlarını,

Eser sahipliği: Mimarın 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa göre kazandığı başkasına devredilemeyen hakkını,

Mesleki denetim: Mimarlık hizmetlerinin; kamu yararını gözetmek, haksız rekabeti engellemek, meslek etiğini ve eser sahibi mimarın 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundan gelen haklarını korumak amaçlarıyla, Mimarlar Odası tarafından yürürlükteki standart ve normlara göre incelenerek, mimarın kayıt ve sicillerinin tutulmasını,

Tescil: Mimarın, Mimarlar Odasına başvurarak serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi almasını,

Tescil yenileme: Serbest mimarın, bu Yönetmelik hükümlerini yerine getirdikten sonra serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesini her yıl onaylatması işlemini,

Mimari proje müellifi sicil durum belgesi: Mimarın ürettiği projeleri kurum ve kuruluşlara vermeden önce ilgili Mimarlar Odası biriminden aldığı belgeyi,

Mimari fenni mesul sicil durum belgesi: Serbest mimarın fenni mesuliyetini üstleneceği yapının kurum ve kuruluşlarına müracaat etmeden önce ilgili Mimarlar Odası biriminden aldığı belgeyi,

İş bitim belgesi: Mesleki kontrollük ve fenni mesuliyet görevlerini üstlenen mimarın talebi halinde, yapı kullanma izin başvurusundan önce Mimarlar Odası tarafından düzenlenen belgeyi,

(Ek:RG-6/2/2010-27485) Mimari fenni mesul: Yapıların yürürlükteki kanun, imar planı, ilgili yönetmelik hükümleri, Türk Standartları, bilimsel kurallar, teknik şartnameler, fen, sanat ve sağlık kurallarına ve tüm mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenen yapı ruhsatı eki projelerine göre gerçekleştirilmesinin denetlenmesini üstlenmiş ve ilgili idareler ile Mimarlar Odasına karşı sorumlu, "Serbest Mimarlık Hizmetleri Büro Tescil Belgesi" olan ve sicilleri Mimarlar Odası tarafından tutulan mimarları,

(Ek:RG-6/2/2010-27485) Şantiye şefi mimar: Yapım işlerini yapı müteahhidi adına yöneterek uygulayan ve sicilleri Mimarlar Odası tarafından tutulan mimarları,

(Ek:RG-6/2/2010-27485) Şantiye şefi sicil durum belgesi: Mimarın şantiye şefliği üstleneceği yapıya ilişkin kurum ve kuruluşlara vermeden önce ilgili Mimarlar Odası biriminden aldığı belgeyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Hizmetler

Mimarlık hizmetleri

Madde 5 — Mimarın ihtisasına, formasyonuna ve işte çalıştığı konusuna göre; müellif olarak tasarlamaya, uygulamaya, kabule, imzaya yetkili ve sorumlu olduğu mimarlık hizmet alanları şunlardır:

a) Mimari tasarım hizmetleri: Mimari proje hizmetleri, rölöve, restitüsyon, restorasyon hizmetleri, imalat projesi çalışmalarıdır.

b) Mimari uygulama ve yönetimi hizmetleri: Mimari mesleki kontrollük, proje ve şantiye koordinasyonu ve planlaması; şantiye şefliği, saha mimarlığı; mimari fenni mesuliyet, **(Ek ibare:RG-6/2/2010-27485)** mimari proje ve uygulama denetimi, yardımcı kontrollük, işçi sağlığı ve iş güvenliği hizmetleri, kontrollük, geri besleme çalışmaları ve kabul teslim çalışmalarıdır.

c) Mimari danışmanlık hizmetleri: Mimari danışmanlık, müşavirlik, bilirkişilik, **(Ek ibare:RG-6/2/2010-27485)** gayrimenkul değerlendirme, hakemlik, eksperlik, jüri üyeliği, raportörlük; mimari proje yönetimi, yapılabirlik, fizibilite çalışmaları, program hazırlığı, özel araştırma ve çalışmalar, dosya hazırlığı, iş ve işlem takibi gerektiren işlerin yapılması, ihale dosyası hazırlanması, karşılaştırmalı keşif ve şartname hazırlanmasıdır.

d) Mimari eğitim çalışmaları: Mimari eğitim ve öğretim çalışmalarıdır.

e) Diğer sanatsal çalışmalar: Sanat eseri seçimi, maket çalışmaları, üç boyutlu görsel çalışmalar ve benzeri hizmetlerdir.

Mimar **(Ek ibare:RG-6/2/2010-27485)** bununla birlikte ulusal ve uluslararası düzenlemelerle **(Değişik ibare:RG-6/2/2010-27485)** tanımlanan yeni mesleki hizmet alanlarında da, bu düzenlemeler çerçevesinde hizmet verir.

Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesine tabi mimarlık hizmetleri

Madde 6 — Mimarlık hizmetleri içerisinde tanımlanan; mimari proje hizmetleri, rölöve, restitüsyon, restorasyon çalışmaları, imar planlama çalışmaları, koruma amaçlı imar planları, mimari mesleki kontrollük hizmetleri, mimari fenni mesuliyet hizmetleri serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesine tabi mimarlık hizmetleridir.

Bu hizmetler serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi sahibi olmayan ya da bu Yönetmelikte tanımlanan istisna koşulları taşımayan mimarlar tarafından yapılamaz.

Serbest mimarlık hizmetleri; ilgili kanunlar, yönetmelikler, Mimarlar Odasının şartname, tarife ve mimari proje çizim ve sunuş standartlarına uygun olarak yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Serbest Mimarlık Hizmetleri Verilmesi ve Belgelendirme Koşulları

Kendi adına serbest çalışan mimarın tescili ve tescil yenilemesi

Madde 7 — Kendi adına serbest çalışan serbest mimarın, Mimarlar Odasınca tescilin yapılması ve serbest mimar mührü alabilmesi için;

a) Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 26 ncı maddesi uyarınca verilen disiplin cezaları nedeniyle mesleki faaliyetini yapmaya engel bir kısıtlılığının bulunmaması,

b) Serbest mimarlık hizmetini yürütebileceği işyerinin olması,

c) Serbest meslek defterinin o yıl için noter onaylı sayfasının fotokopisini vermiş olması,

d) Mimarlar Odasınca düzenlenen imza sirküleri, taahhütname ve başvuru yerine geçen formu şahsen doldurmuş ve imzalamış olması,

e) **(Değişik:RG-6/2/2010-27485)** Ücretli olarak çalıştıracağı mimarlarla imzalayacağı iş düzeni, telif hakları, özlük hakları ve çalışma koşullarını düzenleyen sözleşmeyi vermiş olması, mimara ödenecek ücretin, Mimarlar Odasınca belirlenen öneri bedelden az olmaması,

f) **(Mülga:RG-6/2/2010-27485)**

g) Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ilk tescil, mühür (**Değişik ibare:RG-6/2/2010-27485**) bedeli ve üyelik aidatını ödemiş olması,

h) Mimarlar Odasının öngördüğü meslek içi eğitimi almış olması,

i) Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ve mühürünü elden alması, kendisi elden alamıyorsa dilekçe ile başvurusu,

j) (**Ek:RG-6/2/2010-27485**) (**Değişik:RG-26/6/2010-27623**) Kamu kurum ve kuruluşlarıyla bunların iştiraki olan tüzel kuruluşlarda ve özel hukuk tüzel ve gerçek kişileri yanında tam zamanlı hizmet sözleşmesiyle çalışmıyor olması,

k) (**Ek:RG-6/2/2010-27485**) Yapı Denetim Kuruluşu ortağı olmaması veya yapı denetim şirketlerinde proje ve uygulama denetçisi ve kontrol elemanı olarak çalışmıyor olması, gerekir.

(**Değişik:RG-6/2/2010-27485**) Tescilin yenilenmesi için ise, bu maddenin birinci fıkrasının (h) bendi hariç diğer bentlerinde yer alan koşullara ilave olarak; tescil yenileme bedelini ve üyelik aidatını ödemiş olması gerekir.

Adi ortaklıklarda mimarların tescili ve tescil yenilemeleri

Madde 8 — Adi ortaklıklarda mimarların, Mimarlar Odasına tescilin yapılması ve serbest mimar mühürü alabilmeleri için, bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yazılı koşullara ilave olarak;

a) Ortakların tamamı tarafından imzalanmış ortaklık sözleşmesini vermiş olması,

b) Mimarların kendi aralarında kuracakları ortaklıklarda müelliflik haklarını düzenleyen sözleşmeyi vermiş olması,

c) Mimarlar tasarım ve yapı sektörü ile ilgili Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği üyeleri ile kurdukları ortaklıklarda ihtisas ayrımı taahhütnamesini vermiş olması, gerekir.

Tescilin yenilenmesinde ise; bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yazılı koşullar aranır.

Mimarın, birinci fıkranın (**Değişik ibare:RG-6/2/2010-27485**) (b) ve (c) bentleri dışındaki adi ortaklıklarına serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi verilmez.

Sermaye şirketi ortaklığı mimar ya da mimarların tescilleri ve tescil yenilemeleri

Madde 9 — Sermaye şirketi ortağı olarak serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi alınabilmesi için (**Değişik ibare:RG-26/6/2010-27623**) mimar ya da mimarların şirketteki hisse oranı şirket sermayesinin ortaklara bölünmesiyle bulunacak paydan ve aynı zamanda diğer ortaklardaki en yüksek hisse oranından fazla olacaktır; bu oran yüzde 10'dan az olamaz. (**Ek son cümle:RG-26/6/2010-27623**) Sermaye şirketi ortaklarının tamamının mimar olması durumunda bu oran aranmaz.

Bu şirketlerde şirket ana sözleşmesinde belirtilen işgal konuları arasında "mimarlık hizmetleri"nin yer alması koşulu aranır.

Ortaklarının tamamı tasarım ve yapı sektörüyle ilgili Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği üyesi olan mimarlık ve mühendislik hizmeti vermek amacıyla kurulmuş bulunan sermaye şirketlerinde (**Değişik ibare:RG-6/2/2010-27485**) mimar ya da mimarların payı; şirket sermayesinin ortakların üye olduğu meslek disiplinlerine bölünmesiyle bulunacak yüzde paydan az olamaz.

Ortakların pay durumu, serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi alacak sermaye şirketi ortağı mimar tarafından belgelenir.

Sermaye şirketi ortağı mimarın, Mimarlar Odasına tescilinin yapılması ve serbest mimar mühürü alabilmesi için;

a) (**Ek ibare:RG-6/2/2010-27485**) 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 26 nci maddesi uyarınca verilen disiplin cezası nedeniyle mesleki faaliyetini yapmaya engel bir kısıtlılığının bulunmaması,

b) Serbest mimarlık hizmetini yürütebileceği işyerinin olması,

c) Sermaye şirketinin ana sözleşmesinin yayımlandığı Ticaret Sicil Gazetesi ya da noter onaylı suretini vermiş olması,

d) Sermaye şirketinin mali kaydının o yıl için noter onaylı sayfasının fotokopisini vermiş olması,

e) (**Değişik:RG-6/2/2010-27485**) Sermaye şirketinde ücretli çalışan mimar ya da mimarlarla imzalayacağı iş düzeni, telif hakları, özlük hakları ve çalışma koşullarını düzenleyen sözleşmeyi vermiş olması; Mimara ödenecek ücretin, Mimarlar Odasına belirlenen öneri bedelden az olmaması,

f) Sermaye şirketinin ücretli olarak çalıştıracağı mimarlarla imzalayacağı iş düzeni ve çalışma şartlarını düzenleyen sözleşmeyi vermiş olması,

g) Mimar sermaye şirketindeki faaliyetinin ve kendi yetkisinin devam etmekte olduğu beyanı yanında Mimarlar Odasına düzenlenen imza sirküleri, taahhütname ve başvuru yerine geçen formu şahsen doldurmuş ve imzalamış olması,

h) Sermaye şirketi ile müelliflik haklarını düzenleyen sözleşmeyi vermiş olması,

i) Mimarlar Odasının öngördüğü meslek içi eğitimi almış olması,

j) Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ilk tescil, mühür harcı ve üyelik aidatını ödemiş olması,

k) (**Ek:RG-6/2/2010-27485**) (**Değişik:RG-26/6/2010-27623**) Kamu kurum ve kuruluşlarıyla bunların iştiraki olan tüzel kuruluşlarda ve özel hukuk tüzel ve gerçek kişileri yanında tam zamanlı hizmet sözleşmesiyle çalışmıyor olması,

l) (**Ek:RG-6/2/2010-27485**) Yapı Denetim Kuruluşu ortağı olmaması veya proje ve uygulama denetçisi ve kontrol elemanı olarak çalışmıyor olması,

m) (Ek:RG-6/2/2010-27485) Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesini elden alması, kendisi elden alamıyorsa dilekçe ile başvurusu,

gerekir.

(Değişik:RG-6/2/2010-27485) Tescilin yenilenmesi için ise bu maddenin beşinci fıkrasında belirtilen koşullara ilave olarak;

a) Şirket ortağı olduğunun ve hisse oranının bu Yönetmelikte belirlenen asgari ortaklık payının altına düşmediğinin sicil memurluğundan belgelemesi,

b) Tescil yenileme bedelini ve üyelik aidatını ödemiş olması,

gerekir.

Ücretli çalışan mimarın serbest mimarlık hizmeti verebilme koşulları

Madde 10 — Bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesindeki koşullara sahip olmayan sermaye şirketlerinde hizmet sözleşmesi ile çalışan mimarlar, çalıştığı sermaye şirketine ait gayri menkuller üzerinde, kazanç amacı gütmeksizin, şirket ana sözleşmesinde belirlenmiş iştiğal konularını yürütmek üzere, yalnızca şirket tarafından kullanılacak kendilerine ait binaları için aşağıda yazılı hususları yerine getirmeleri koşulu ile; serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi aranmaksızın serbest mimarlık hizmeti verebilirler. Ancak; fenni mesuliyet üstlenemez, üçüncü şahısların işleri için serbest mimarlık hizmeti veremezler. Sermaye şirketlerinde hizmet sözleşmesi ile çalışan mimar, bahsi geçen iş ile ilgili mimari hizmeti Mimarlar Odası tarafından belgelenmeden mimarlık hizmeti yapamaz, imza koyamaz. Bu durumu belirlenen sermaye şirketinde ücretli çalışan mimarın;

a) (Ek ibare:RG-6/2/2010-27485) 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 26 ncı maddesi uyarınca verilen disiplin cezası nedeniyle mesleki faaliyetini yapmaya engel bir kısıtlılığının bulunmaması,

b) Şirket ana sözleşmesinin yayımlandığı ticaret sicil gazetesini ya da fotokopisini vermiş olması,

c) Şirketin mali kaydının o yıl için noter onaylı sayfasının fotokopisini vermiş olması,

d) (Değişik:RG-6/2/2010-27485) Şirketin ücretli olarak çalıştıracağı mimarlarla imzalayacağı iş düzeni, telif hakları, özlük hakları ve çalışma koşullarını düzenleyen sözleşmeyi vermiş olması; Mimarlar Odasınca belirlenen öneri bedelden az olmaması,

e) (Mülga:RG-6/2/2010-27485)

f) Mimarlık hizmeti vermek üzere şirket adına yetkilendirildiğine dair noter onaylı yönetim kurulu kararını vermesi,

g) (Mülga:RG-6/2/2010-27485)

h) SSK giriş beyannamesi ya da son dört aylık SSK prim bordrosu fotokopisini vermesi, bu dört aylık prim bordroları iş bitimine kadar odaya sürekli getirilir.

i) Mimar sermaye şirketindeki faaliyetinin ve kendi yetkisinin devam etmekte olduğunu beyanı yanında Mimarlar Odasınca düzenlenen imza sirküleri, taahhütname ve başvuru yerine geçen formu şahsen doldurmuş ve imzalamış olması,

j) Mimarlar Odasının öngördüğü meslek içi eğitimi almış olması,

k) Üyelik aidatını ödemiş olması,

gerekir.

Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan mimarların mimarlık hizmeti verebilme koşulları

Madde 11 — Kamu kurumlarında çalışan mimarlar, bu kuruluşların kendilerine ait yapı işleri için serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi aranmaksızın mimarlık hizmetleri verebilirler. Bu durumda mimarın;

a) (Ek ibare:RG-6/2/2010-27485) 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 26 ncı maddesi uyarınca verilen disiplin cezası nedeniyle mesleki faaliyetini yapmaya engel bir kısıtlılığının bulunmaması,

b) İlgili kamu kuruluşu adına mimarlık hizmeti vermek üzere yetkilendirildiğine dair belgeyi vermiş olması,

c) Mimarlar Odasınca düzenlenen imza sirküleri, taahhütname ve başvuru yerine geçen formu şahsen doldurmuş ve imzalamış olmasının yanında Mimar kamu kurumundaki faaliyetinin ve kendi yetkisinin devam etmekte olduğunu beyan etmiş olması,

d) Mimarlar Odasının öngördüğü meslek içi eğitimi almış olması,

e) Üyelik aidatını ödemiş olması,

gerekir.

Üniversite döner sermaye yetkilendirmesi ile serbest mimarlık hizmeti verebilme koşulları

Madde 12 — Mimarlık eğitimi veren üniversitelerin kadrolu öğretim elemanları, eğitim, öğretim ve bilimsel araştırmaya katkıda bulunmayı ön planda tutmak koşuluyla uzmanlık konularında bağlı buldukları üniversitelerin döner sermaye işletmelerinin yetkilendirmesi ve aşağıda yazılı hususları yerine getirmek koşuluyla serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi aranmaksızın üniversitelerin ve diğer kamu ve kuruluşlarının asli işlerine yönelik mimarlık hizmeti verebilirler. Ancak; fenni mesuliyet üstlenemezler. Bu durumu belirlenen döner sermaye yetkilendirmesi ile çalışan mimarın;

a) (Ek ibare:RG-6/2/2010-27485) 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 26 ncı maddesi uyarınca verilen disiplin cezası nedeniyle mesleki faaliyetini yapmaya engel bir kısıtlılığının bulunmaması,

b) İlgili üniversitenin döner sermayesi adına hizmet vermek üzere yetkilendirildiğine dair belgeyi vermesi,

c) Üniversite döner sermaye yetkilisi ile arasında düzenlenmiş müelliflik ve telif haklarını tanımlayan, asgari oda tip sözleşmesinin koşullarını sağlayan sözleşmeyi vermesi,

d) Mimarlar Odasınca düzenlenen imza sirküleri, taahhütname ve başvuru yerine geçen formu şahsen doldurmuş ve imzalamış olması yanında Üniversite döner sermaye faaliyetinin ve kendi yetkisinin devam etmekte olduğunu beyan etmiş olması,

e) Mimarlar Odasının öngördüğü meslek içi eğitimi almış olması,

f) Üyelik aidatını ödemiş olması,

gerekir.

Mimarların kendilerine özel, serbest mimarlık hizmeti vermesinde uyulacak esaslar

Madde 13 — Mimar kendisi, eşi, annesi, babası, kardeşleri ve çocukları gerçek kişi olarak, iş sahibi konumunda olduğu durumlarda ve ticari amacı olmayan kendi kullanımları için yaptıracakları binalarda, **Ek ibare:RG-6/2/2010-27485** bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesi kapsamındaki serbest mimarlık hizmetlerini, bu durumu belgelemek ve bir defaya mahsus olmak üzere, serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi (**Değişik ibare:RG-6/2/2010-27485**) maktu mesleki denetim bedelini ödeyerek yapabilirler. Bu durumu belirlenen mimarın;

a) (**Ek ibare:RG-6/2/2010-27485**) 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 26 ncı maddesi uyarınca verilen disiplin cezası nedeniyle mesleki faaliyetini yapmaya engel bir kısıtlılığının bulunmaması,

b) Mimarlar Odasınca düzenlenen imza sirküleri, taahhütname, başvuru yerine geçen formu şahsen doldurmuş ve imzalamış olması,

c) Üyelik aidatını ödemiş olması,

gerekir.

Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi verilmesi ve yenilenmesinde uyulacak esaslar

Madde 14 — Mimarlar Odasına tescilini ve tescil yenilemesini (**Değişik ibare:RG-6/2/2010-27485**) yaptıran serbest mimarlara serbest mimarlık hizmetleri yapmaya yetkili olduğunu belirten serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ile birlikte serbest mimarlık mührü verilir.

Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ve serbest mimar mührü olmayan mimarlar, (**Ek ibare:RG-6/2/2010-27485**) bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde tanımlanan serbest mimarlık (**Değişik ibare:RG-6/2/2010-27485**) hizmetlerini yapamazlar.

Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi, verilmesi ve yenilenmesi aşağıda yazılı kurallara uygun olarak yürütülür;

a) Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ve serbest mimar mührü serbest mimar adına düzenlenir.

b) Mimara birden fazla serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ve mührü verilmez.

c) Bu Yönetmeliğin 7, 8 ve 9 uncu maddelerinde belirtilen koşulları sağlayan mimarlar, ilgili maddede belirtilen belgeleri tamamlayarak, iş yerinin bulunduğu ilin ya da ilçenin bağlı olduğu (**Ek ibare:RG-6/2/2010-27485**) Mimarlar Odası birimine yazılı olarak başvurur.

d) Bu belgeler 7 gün içinde şube etkinlik alanlarındaki birimlerce ilgili şubeye iletilir. Şube yönetim kurulları başvuruyu, başvuru tarihinden itibaren en geç 30 gün içinde inceleyip sonuçlandırır. (**Ek son cümle:RG-6/2/2010-27485**) Düzenlenen serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi mimara bağlı olduğu birimince elden verilir.

e) (**Mülga:RG-6/2/2010-27485**)

f) Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ilk tescilde, o yıl sonuna dek geçerli olmak üzere verilir. Tescil (**Değişik ibare:RG-6/2/2010-27485**) bedeli ve o yılın üyelik aidatı tam olarak alınır.

g) Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi her yıl Ocak ayı sonuna kadar serbest mimarın yazılı başvurusu ile o yıl sonuna dek geçerli olmak üzere yenilenir. Tescil yenileme (**Değişik ibare:RG-6/2/2010-27485**) bedeli ve o yılın üyelik aidatı tam olarak alınır. Belirlenmiş süresi içerisinde tescil yenilemesi yapılmamış ise yenileme işlemi yapılırken ilk tescil (**Değişik ibare:RG-6/2/2010-27485**) bedeli ve o yılın üyelik aidatı alınır.

h) Tescil ve tescil yenileme (**Değişik ibare:RG-6/2/2010-27485**) bedelleri her yıl Mimarlar Odası yönetim kurulu tarafından Aralık ayı içinde belirlenir ve ilan edilir.

i) Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesinin ya da serbest mimarlık mührünün kaybedilmesi durumunda, kaybın ve geçersizliğinin belgelenmesi koşulu ile yapılacak başvuru ve tescil (**Değişik ibare:RG-6/2/2010-27485**) bedelinin yatırılması durumunda serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ve serbest mimar mührü yeniden düzenlenir.

j) Unvan, adres, statü değişikliği gibi tescile esas koşullarda olan değişiklikler serbest mimarın en geç 30 gün içinde yapacağı yazılı başvuru sonucunda değiştirilir. (**Ek son cümle:RG-6/2/2010-27485**) Bu işlem için ayrıca bir bedel alınmaz.

k) Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgeleri ülke çapında, karışıklığa ve tekrara neden olmayacak şekilde, şube ve şubelere bağlı birimler ile tescil tarihi esas alınarak numaralanır. İptal edilen (**Değişik ibare:RG-6/2/2010-27485**) büro tescil belgesi numarası bir başka serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesine verilmez. Tescili silinen serbest mimarın yeniden başvurusu durumunda eski belge numarası verilir (**Ek ibare:RG-6/2/2010-27485**) ve tescil yenileme işlemi bu maddenin (g) bendine göre gerçekleştirilir.

l) Şube değiştiren serbest mimar serbest mimarlık hizmetleri (**Ek ibare:RG-6/2/2010-27485**) büro büro tescil

belgesi ve mührünü kayıtlı olduğu şubeye iade eder. Yeni serbest mimarlık hizmetleri (Ek ibare:RG-6/2/2010-27485) büro tescil belgesi ve mührü nakil olduğu şube tarafından verilir.

m) Tescil ile ilgili evraklar Mimarlar Odası tarafından, üyenin mesleki faaliyeti süresince saklanır.

n) (Ek:RG-6/2/2010-27485) Tescile esas bilgi ve belgelerin Mimarlar Odasına verilmesi aşamasında gerçeğe aykırı bildirimde buldukları saptanan, serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi üzerinde herhangi bir değişiklik yapan ve bu Yönetmeliğe göre mesleği uygulama koşullarında değişiklik olan serbest mimarın büro tescil belgesi geçersiz kılınır, mührü geri alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Görev, Hak, Yetki ve Sorumluluklar

Mimarların görev, hak ve sorumlulukları

Madde 15 — Mimarların görev, hak ve sorumlulukları şunlardır;

a) Mimar, bu Yönetmelik kapsamına giren tüm serbest mimarlık hizmetlerini Mimarlar Odasının mesleki denetimine sunmakla yükümlüdür. Mimarın bu yükümlülüğü iş sahibinin, ilgili idarenin, inşaat ve kullanma izni veren mercilerin Mimarlar Odası mesleki denetimini istememesi durumunda da ortadan kalkmaz.

b) Mimarın kendisine tanınmış görev, hak ve sorumlulukları Mimarlar Odası dışında başka bir kuruluş tarafından sınırlanamaz ve kısıtlanamaz.

c) Mimar, bu Yönetmelik kapsamında olan serbest mimarlık hizmetleri ile ilgili olarak, hizmetin başlamasından önce iş sahibi (Ek ibare:RG-6/2/2010-27485) ve hizmet alacağı kişiler ile sözleşme imzalamak zorundadır. (Değişik ikinci cümle:RG-6/2/2010-27485) Bu sözleşmeler; işin kapsamı, süresi, aşamaları, bedeli, ödeme koşulları, telif ve karşılıklı haklar ile yaptırım konularında Mimarlar Odasınca belirlenen asgari koşulları kapsar. Mimarlık hizmetleri şartnamesi ve ücret tarifesi serbest mimarlık hizmetleri sözleşmesinin ayrılmaz eki sayılır.

d) Mimar, işvereni ile imzalayacağı sözleşme ve sunacağı serbest mimarlık hizmetlerini;

1) Bu Yönetmelik hükümlerine,

2) (Değişik:RG-6/2/2010-27485) Mimarlar Odası Mesleki Davranış Kuralları Yönetmeliğine,

3) Mimarlık hizmetleri şartnamesi ve ücret tarifesi hükümlerine,

4) Zorunlu standart ve normlara,

5) Genel olarak bilinen fen ve yapı sanatı kurallarına,

6) Mimari proje çizim ve sunuş standartlarına,

7) Mimarlar Odasının serbest mimarlık hizmetleri sunulması ile ilişkili kanunlar, yönetmelikler çerçevesinde belirlediği esaslara,

8) (Ek:RG-6/2/2010-27485) Ulusal ve kabul edilmiş uluslar arası meslek standartlarına ve mesleki etik kurallara, göre yürütmekle yetkili, yükümlü ve bundan dolayı sorumludur.

e) (Değişik:RG-6/2/2010-27485)) Mimar, tescile esas bilgi ve belgelerinde olan değişiklikleri en geç otuz gün içerisinde bağlı olduğu Mimarlar Odası birimine bildirmek zorundadır.

f) Mimar, serbest mimarlık hizmetleri için verilen evrak, belge ve hazırladığı yazılı ve çizili dokümanları, işin sona ermesinden sonra 5 yıl süre ile saklamak zorundadır. Mimar eserlerinin orijinallerini 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca, yaşamı boyunca ve ölümünden 70 yıl sonrasına kadar korunacağını bilerek hareket eder.

g) (Değişik:RG-6/2/2010-27485) Mimar, eser sahibi mimarın oluru olmadan tadilat yapamaz, projesini kullanamaz, değişiklik ya da ilaveler yapamaz.

h) Eser sahibi mimarın bulunamaması durumunda, mimar tadilat projesi üstlenebilmek için Odaya başvurmak ve iş sahibinin yasal tebligat ve ilan yapmasını talep etmekle yükümlüdür.

i) Mimar, mimarlık hizmetlerinin yerine getirilmesinde işverene bilgi vermek koşuluyla projesinde değişiklik yapma hakkına sahiptir.

j) Mimar, serbest mimarlık hizmetleri sonunda meydana gelen eserini teslim edecek ve kabul tutanağını gerektiği durumlarda ilgili mercilere verecektir.

k) Mimar, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 7 ve 14 üncü maddeleri uyarınca eserini umuma arz etme yetkisine sahiptir. Bu nedenle mimar yapı üretim sürecinin tüm aşamalarında mesleki kontrol olarak eserin vücut bulmasını denetleyerek, eserin tamamlanıp kullanıma açılmasına izin vermek durumundadır.

Mimarlar Odasının görev, yetki ve sorumlulukları

Madde 16 — Mimarlar Odasının görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır;

a) Mimarlar Odası, serbest mimarlık hizmetlerinin yürütülmesinde meslek mensupları arasında haksız rekabeti önlemek, üretilen hizmetlerin nitelikli, toplum ve meslek yararına olmasını sağlamak amacıyla gerekli gördüğü önlemleri alır.

b) (Değişik:RG-6/2/2010-27485) Mimarlar Odası, mimarların hizmetlerini denetlemeye ve sicillerini tutmaya yetkilidir.

c) Mimarlar Odası, şubeler tarafından her yıl güncellenerek düzenlenen serbest mimarlar listesini, belirlediği ilan şekli ile kamuoyuna, inşaat ve kullanma izni veren yetkili mercilere duyurur.

d) (Değişik:RG-6/2/2010-27485) Mimarlar Odası, mimarların mesleklerini uygularken toplumla, meslektaşlarıyla ve işvereni ile arasındaki ilişkileri hakkaniyet çerçevesinde düzenleyecek tedbirler alır, çalışmalar yapar. Bu anlamda

işveren ile mimar arasında doğabilecek uyuşmazlıklarda arabuluculuk görevini üstlenir.

e) (**Değişik:RG-6/2/2010-27485**) Mimarlar Odası 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca, mimarların fikir ve sanat eseri niteliğindeki her türlü üretimlerinin korunması için gerekli düzenlemeleri, Kanuna uygun olarak yapar. Gerekli hallerde eser sahibi mimarın bulunabilmesi için, iş sahibinin yasal tebligat ve ilanıyla eş zamanlı olarak, Oda yayın ve iletişim organları yoluyla duyuru yapar.

f) (**Ek:RG-6/2/2010-27485**) Mimarlar Odası, mimarlık hizmetleri karşılığında hak edilecek ücretlere ilişkin asgari ücret tarifesini yayımlayarak, her yıl bu tarifeyi günceller, iletişim organlarıyla duyurur.

g) (**Ek:RG-6/2/2010-27485**) Mimarlar Odası, mesleki denetim hizmeti karşılığında alınacak maktu mesleki denetim bedellerini her yıl yayımlayarak, iletişim organlarıyla duyurur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Serbest Mimarlar Listesi ve Mesleki Denetim

Serbest mimarlar listesi

Madde 17 — Mimarlar Odası şubeleri, her yıl Ocak ayı sonuna kadar tescilini ve tescil yenilemesini yaptırmış olan serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi sahibi serbest mimarları bir listeye kaydeder.

Şubeler bu listeleri her yıl Şubat ayı sonuna kadar Mimarlar Odası genel merkezine yayınlanmak üzere ve birimlere bilgi için onaylayarak gönderir.

Oda sicil numarasına göre düzenlenen bu listelere serbest mimar ve bürosunun;

- Oda sicil numarası,
- İsim ve soyadı,
- Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belge numarası,
- Büro unvanı,
- İş adresi,
- Çalışma ve uzmanlık alanı

işlenir ve listeler Mimarlar Odası mührünü taşır.

Bu listenin yayınlanmasından sonra serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi alan ya da yenileyen serbest mimarlar, listeye eklenir.

Mimarlık hizmetleri yapması süreli ya da süresiz durdurulmuş, meslekten men edilmiş serbest mimarın bu durumunun yürürlük kazanmasının ardından, men süresine koşut olarak listelerden çıkarılır.

Yeni ilaveler ve listelerden çıkarılanlarla ilgili bilgilerin güncellenme süreleri ve duyuruların biçimi Mimarlar Odası genel merkezince saptanır.

Mesleki denetimin yapılmasında uyulacak esaslar

MADDE 18 – (Değişik:RG-6/2/2010-27485)

Mimarlar Odasının mesleki denetim yapmaya yetkili birimleri, mesleki denetimi bir kamu kurumu niteliğinde olan Mimarlar Odasının tüzel kişiliği adına yaparlar.

Mimar, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde tanımlanan serbest mimarlık hizmetlerinin ilgili şartnamelerinde belirlenen zorunlu iş aşamalarını mesleki denetime sunmakla yükümlüdür. Ancak bunların dışında kalan mimarlık hizmetlerinin bütün alanları ve iş aşamaları için mimarın talep etmesi durumunda ilgili şartnamesi hükümlerine uygun olarak mesleki denetim yapılır.

Mesleki denetim ve onay hizmeti için Mimarlar Odası tarafından yayımlanan Mesleki Denetim Bedeli tablosunda yer alan maktu bedel ödenir.

Mesleki denetim işlemi, mimarlık hizmetinin yapıldığı bölgenin bağlı olduğu Mimarlar Odası birimi tarafından gerçekleştirilir.

Mimarlar Odasının mesleki denetim yapan birimi aşağıdaki koşulları sağlayan mimara, en geç 15 gün içinde proje mesleki denetimini yapar ve mimari proje sicil durum belgesi düzenler;

a) Mimarın serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesinin ilgili yıl için tescil yenilemesinin yapılmış olması.

b) Mimar ve iş sahibi arasında imzalanmış, Mimarlar Odasınca belirlenmiş asgari koşulları kapsayan sözleşmesi.

c) Mimarın mührü ve imzasını taşıyan, mimari proje çizim ve sunuş standartları, ilgili yönetmelik, standart ve normlara uygun olarak düzenlenmiş uygulama projeleri ve ekleri.

ç) Tapu, çap, röperli kroki, imar durumu, kot krokisi ve gerekli diğer dokümanlar.

d) Serbest mimarlık hizmetlerine ilişkin, en az bedel tarifesine göre hesaplanmış ücret tutarında düzenlenmiş serbest meslek makbuzu ya da fatura, bu Yönetmeliğin 10, 11 ve 12 nci maddelerinde belirtilen mimarlardan ise, serbest meslek makbuzu ya da fatura yerine ücret bordrosu aranır.

e) Korunması gerekli kültür ve tabiat varlığı olarak tescil edilmiş yapılarda, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararlarına uygun hazırlanmış rölöve, restorasyon, restitüsyon projeleri, fotoğraf ve gerekli belgeleri.

f) Tadilat projelerinde eser sahibi mimarın kendisi değilse, eser sahibinin noter ya da Oda onaylı oluru; eser sahibinin bulunamaması durumunda ise, tebligat ve ilan belgeleri ile mimar ve mal sahibinden ileride doğabilecek tüm sorumluluğun kendilerine ait olduğuna dair taahhütname.

Mimarlar Odası, fenni mesuliyet üstlenen üyelerinin bu hizmetlerinin denetimini; 3194 sayılı İmar

Kanunu ile ilgili yönetmelikler, bu Yönetmelik ve TMMOB Mimarlar Odası Mimari Fenni Mesuliyet Hizmetleri Şartnamesi ile belirlenen esaslar doğrultusunda gerçekleştirir.

Mimarlar Odasının mesleki denetim yapan birimi mimari fenni mesul sicil durum belgesi almak için yapılan başvurularda aşağıdaki koşulları sağlayan mimara mimari fenni mesul sicil durum belgesi düzenler;

a) Mimarın, fenni mesuliyet üstleneceği yapının bulunduğu yerin şubesine kayıtlı olması.

b) Mimarın serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesinin ilgili yıl için tescil yenilemesinin yapılmış olması.

c) Mimarın ilgili kanun ve yönetmelikler ile belirlenen sınır, mesafe, yapı alanı, adet ve kontenjanı doldurmuş olması.

ç) Aynı parsel ile ilişkin düzenlenen mimari proje müellifi sicil durum belgesi örneğinin sunulması.

d) Mimar ve iş sahibi arasında imzalanmış, Mimarlar Odasınınca belirlenmiş asgari koşulları kapsayan sözleşmesinin sunulması.

Mimarlar Odası, şantiye şefliği üstlenen üyelerinin bu hizmetlerinin denetimini; yürürlükteki kanunlar, yönetmelikler, şartname ve standartlar ile bu Yönetmelik ve TMMOB Mimarlar Odası Mimarlık Hizmetleri Şartnamesi ve En Az Bedel Tarifesi ile belirlenen esaslar doğrultusunda gerçekleştirir.

Mimarlar Odasının mesleki denetim yapan birimi şantiye şefi sicil durum belgesi almak için yapılan başvurularda ilgili şartnamelerinde belirtilen koşulları sağlayan mimara şantiye şefi sicil durum belgesi düzenler.

Mesleki kontrollük, fenni mesuliyet ve şantiye şefliği görevlerini üstlenen mimarın talebi halinde, yapı kullanma izni başvurusundan önce iş bitim belgesi düzenlenir. Bu belge, Mimarlar Odası tarafından onaylanır ve mimarın siciline işlenir. İş bitim belgesi düzenlenirken aşağıdaki belgeler istenir;

a) Şantiye talimat defteri,

b) Mimarın kabul tutanağı,

c) Mimar ile iş sahibi arasında düzenlenmiş teslim tutanağı.

Fenni mesuliyet ve şantiye şefliğine ilişkin sorumlulukların tamamlandığına dair bilgilerin mimarın siciline işlenilebilmesi için, söz konusu işe ait yapı kullanma izin belgesi ya da idarece onaylı istifa belgesi ve seviye tespit tutanağı aranır.

Mimarlar Odasının mesleki denetim yapan birimi, mimari proje hizmetinin telif haklarının korunması amacıyla, kayda alınması için yapılan başvurularda, aşağıdaki koşulları sağlayan mimara, mesleki denetimi yaparak söz konusu mimari proje hizmetinin sicil kaydını düzenler ve onaylanan projeler ile birlikte her belgenin bir kopyasını arşivler.

Bu başvurularda mimarın;

a) Üyelik aidatını ödemiş olması,

b) 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 26 ncı maddesi uyarınca verilen Disiplin cezası nedeniyle mesleki faaliyetini yapmaya engel bir kısıtlılığının bulunmaması,

c) Mimarın imzasını taşıyan, mimari proje ve/veya diğer tasarım çalışmaları,

ç) Mimar ve iş sahibi arasında imzalanmış, Mimarlar Odasınınca belirlenmiş asgari koşulları kapsayan sözleşmesinin sunulması; sözleşme sunulmaması halinde, mimarın dilekçesi ile birlikte yasal sorumluluğu üstlendiğine dair taahhünamesi,

d) Mimar tarafından sunulacak diğer belgeler (imar durumu, çap, kroki vb.),

aranır.

ALTINCI BÖLÜM Geçici ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

Madde 19 — Oda Yönetim Kurulu bu Yönetmelik kapsamında oluşacak belirsizlikleri ortadan kaldırmak üzere, oda birimlerinin görüşlerini alarak bir sonraki genel kurula kadar, uygulamayı yönlendirmeye yetkilidir.

Geçici Madde 1 — Bu Yönetmeliğin uygulamasına esas olan şartname, tarife ve belgeler, Oda Yönetim Kurulunca en geç 6 ay içinde hazırlanır.

Geçici Madde 2 — (Mülga:RG-6/2/2010-27485)

Yürürlük

Madde 20 — Bu yönetmeliğin;

a) 7 ncı maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi, ikinci fıkrasının (i) bendi, 9 uncu maddesinin beşinci fıkrasının (i) bendi ve altıncı fıkrasının (h) bendi, 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi, 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi, 12 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi 1/1/2006 tarihinde,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 21 — Bu Yönetmelik hükümlerini Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Mimarlar Odası Yönetim Kurulu yürütür.